

1 Beschrijving

In België mag niet iedereen zomaar asbest verwijderen, maar moet je eerst een geschikte opleiding volgen. In deze fiche worden de eisen betreffende de opleiding van de werknemers en de wettelijk bepaalde inhoud besproken.

2 Regelgeving

De regelgeving betreffende asbest is ondergebracht in **titel 3 'Asbest'** van **boek VI 'Chemische, kankerverwekkende, mutagene en reprotoxische agentia** van de **codex over het welzijn op het werk**. Een **belangrijk onderdeel** van deze regelgeving is **de opleiding van de werknemers**. In **meerdere hoofdstukken** zijn immers eisen rond de opleiding van de werknemers opgenomen:

- In **hoofdstuk VII** over de algemene maatregelen bij blootstelling aan asbest zijn **algemene eisen** opgenomen (zie **art. VI.3-37**).
- In **hoofdstuk X** over de **specifieke technische preventiemaatregelen bij sloop- en verwijderingswerken** van asbest of asbesthoudend materiaal behandelt **afdeling 6 de specifieke opleiding voor werknemers** die belast zijn met het slopen en verwijderen van asbest of asbesthoudende materialen (art. VI.3-67. t.e.m. VI.3-69).

Ook in hoofdstuk X van titel 3 zijn de specifieke technische preventiemaatregelen bij sloop- en verwijderingswerken van asbest of asbesthoudend materiaal opgenomen. In art. VI.3-50. is opgenomen dat de sloop- en verwijderingswerken van asbest of asbesthoudend materiaal enkel uitgevoerd mogen worden door ondernemingen die erkend zijn overeenkomstig titel 4 van dit boek (cf. super).

Dat geldt niet wanneer asbest of asbesthoudend materiaal kan worden verwijderd via de techniek van de eenvoudige handelingen (zie art. **VI.3-54**), mits de werknemers een opleiding gevolgd hebben volgens de voorwaarden van artikelen **VI.3-67 tot en met VI.3-69**. Voor asbestverwijdering met de couveusezakmethode of in een hermetische zone moet met andere woorden een erkenning worden aangevraagd.

Ook voor de **erkenning van asbestverwijderaars** is de **opleiding van de werknemers** een belangrijke **voorwaarde (art. VI.4-4.4°)**.

3 Opleiding

3.1 Algemene eisen voor de opleiding (art. VI.3-37)

De werkgever verstrekt een basisopleiding en een jaarlijkse bijscholing aan elke werknemer die blootgesteld wordt aan asbest.

- De opleiding moet **aangepast** worden aan de betrokken werknemers, zodat zij de nodige vaardigheden verwerven om deze werkzaamheden uit te voeren zonder risico's voor de veiligheid en gezondheid.
- Voor het verstrekken van deze opleiding en bijscholing doet de werkgever een beroep op een **instelling die extern is aan de onderneming**.
- De opleiding **gaat vooraf** aan de uitvoering van de **taken** waarvoor ze is bedoeld.

De preventieadviseur-arbeidsarts en het Comité voor preventie en bescherming op het werk geven een voorafgaand advies over het opleidingsprogramma en de uitvoering ervan. Ook moet de inhoud van de opleiding gemakkelijk te begrijpen zijn voor de werknemers.

Volgens art. VI.3-37 moet de opleiding de werknemers de nodige kennis en vaardigheden inzake preventie en veiligheid bijbrengen, met name met betrekking tot:

- de **eigenschappen van asbest** en de **gezondheidsrisico's** bij blootstelling aan asbest, met inbegrip van het synergetische effect van roken
- de **soorten producten of materialen** die asbest kunnen bevatten en hun aanwending in installaties en gebouwen
- de **handelingen** die kunnen leiden tot blootstelling aan asbest en het belang van preventieve controles om de blootstelling tot een minimum te beperken
- de vereisten inzake het **gezondheidstoezicht**
- de **veilige werkmethoden en meettechnieken**
- het **dragen en gebruiken van PBM's** met inbegrip van de rol, de keuze, de beperkingen, het juiste gebruik en de praktische kennis van het gebruik van ademhalingsstoestellen
- de **noodprocedures**, met inbegrip van eerste hulp op de bouwplaats
- de **ontsmettingsprocedures**
- de **verwijdering van afvalstoffen**

3.2 Duurtijd van de opleiding (art. VI.3-68)

De werknemers moeten een **basisopleiding van ten minste 32 uur** en een **jaarlijkse bijscholing van ten minste 8 uur** volgen. De **helft van de duurtijd** van de **basisopleiding** en **jaarlijkse bijscholing** moet gewijd zijn aan **praktijkoefeningen**. Daarbij moeten de werkomstandigheden van een bouwplaats voor de sloop of verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen worden gesimuleerd zonder dat hiervoor asbest of asbesthoudende materialen worden gebruikt.

Voor werknemers die uitsluitend **eenvoudige handelingen**, bedoeld in artikel VI.3-54, verrichten, mag de **basisopleiding zich beperken tot 8 uur** en hoeft ze de reglementering inzake de sloop en verwijdering van asbest of

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infociche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

asbesthoudende materialen niet te bevatten. Ook deze werknemers hebben een **jaarlijkse bijscholing** van **8 uur**.

3.3 Specifieke opleiding (art. VI.3-69)

Werknemers die belast zijn met het slopen en verwijderen van asbest of asbesthoudende materialen (art. VI.3-69), moeten een specifieke opleiding krijgen.

3.3.1 Werknemers

De opleiding zorgt ervoor dat de werknemers ten minste de nodige kennis verwerven over de onderwerpen die bedoeld worden in artikel VI.3-37, derde lid (cf. supra) en over de volgende onderwerpen:

- de **reglementering** inzake de sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen
- de **technieken** voor de sloop en verwijdering van asbest of asbesthoudende materialen en de daaraan verbonden risico's voor de veiligheid en gezondheid
- de **specifieke regels** voor het gebruik van **PBM's**, de **noodprocedures** en de **ontsmettingsprocedures** die voortvloeien uit het feit dat het gaat om sloop- en verwijderingswerkzaamheden
- de **specifieke regels** en technieken voor de behandeling en de verwijdering van **asbestafval**

3.3.2 Werfleiders

Werfleiders krijgen dezelfde basisopleiding. De jaarlijkse bijscholing moet gericht zijn op de specifieke taken van de werfleiders.

3.3.3 Specifieke eis voor hermetische zone (art. VI.4-4.4°a).2)

Als de aanvraag betrekking heeft op de methode van de hermetisch afgesloten zone, moeten minstens drie eigen werknemers of personen ingezet kunnen worden, van wie minstens één persoon is opgeleid tot werfleider.

3.4 Planning van de opleiding

Voor informatie over de opleidingen rond asbest of om een opleiding te plannen, kunt u het best contact opnemen met uw Constructiv-regio. Meer informatie vindt u via <http://www.constructiv.be/nl-BE/Regios.aspx>.

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.

4 Referenties

- Preventiefiches:
  - Preventiefiche 1057 'Herkenningmethodes voor asbest'
  - Preventiefiche 1058 'Meting van de concentratie asbestvezels op de werkplaats'
  - Preventiefiche 1059 'Minder gekende toepassingen van asbest'
  - Preventiefiche 1061 'PBM's voor asbestverwijdering via eenvoudige handelingen'
  - Preventiefiche 1062 'Aandachtspunten bij eenvoudige handelingen – dakwerken'
- Infofiches:
  - Infofiche 3017 'Asbestverwijdering met behulp van eenvoudige handelingen'
  - Infofiche 3022 'Erkenning aanvragen voor het afbreken en verwijderen van asbest'
- Toolboxfiches:
  - Toolboxfiche 2042 'PBM's en werkkledij voor het verwijderen van asbest – eenvoudige handelingen'
  - Toolboxfiche 2043 'Aandachtspunten bij eenvoudige handelingen – dakwerken'
  - Toolboxfiche 2045 'Asbest herkennen – waar starten?'

Constructiv streeft steeds naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, rekening houdend met de huidige stand van de regelgeving en de techniek. De organisatie kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor de gepubliceerde informatie. De raadgevingen in deze infofiche ontslaan de lezer niet van de verplichting om de geldende regelgeving na te leven. De reproductie van teksten en illustraties is toegestaan mits de uitdrukkelijke toestemming van Constructiv en duidelijke bronvermelding.